

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště

Ruská 147, 405 02 Děčín IV

Identifikátor školy: 600 170 560

Termín konání orientační inspekce: 14. až 21. března 2001

Čj.	061 113/01-3009
Signatura	of7zu290

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola nabízí střední odborné a úplná střední odborné vzdělání absolventům základních škol, případně absolventům učebních oborů doplnění vzdělání v nástavbovém studiu. Spektrum oborů, které škola může vyučovat (dle Rozhodnutí MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.

34125/2000-21 ze dne 28. 12. 2000) udává následující tabulka:

SOU	skupina oborů	forma studia
23-68-H	automechanik (mechanik opravář)	denní, externí
29-54-H	cukrář, cukrovinkář	denní, externí
31-51-H	přadlák	denní
33-56-H	truhlář, truhlářské práce	denní, externí
33-59-H	čalouník, čalounické práce	denní
34-56-H	fotograf, fotografické práce	denní, externí
64-41-L	podnikání v oborech obchodu a služeb	denní, dálkové
65-41-L	gastronomie	denní, dálkové
65-52-H	kuchař, kuchařské práce	denní, externí
65-53-H	číšník, servírka	denní, externí
66-41-L	provoz obchodu	denní
66-51-H	prodavač, obchodník, obchodní provoz	denní, externí
69-41-L	osobní služby (vlasová kosmetika)	dálkové, večerní
69-42-L	provozní služby	dálkové, večerní
69-51-H	kadeřník	denní, externí
SOŠ		
64-42-M/037	management obchodu a služeb	denní

Počty tříd a žáků v tomto školním roce:

Obor	Třídy	Počet žáků	Celkem
SOU			
Automechanik	A1A, A1B, A2A, A2B	43, 39	82
Mechanik-opravář	M3A, M3B	42	42
Truhlář	T1, Č1T, T2, T3	42, 27, 16	85
Kadeřník	K1, K2A, K2B, K3A, K3B	30, 53, 49	132
Fotograf	F1C, F2, F2C, F3	15, 30, 18	63
Cukrář	F1C, F2C, C3Č	12, 14, 9	35
Kuchař (3-letý)	K1Č, Č1K, K2Č, Č2K, K3Č, Č3K	57, 53, 36	146
Číšník (3-letý)	Č1, Č1T, Č2, C3Č	41, 23, 17	81
Prodavač	P1, P2, P3	30, 24, 21	75
Kuchař, číšník (4-letý)	K1M, K2M, K3M, K4M	13+15, 16+9, 11+7, 17	88
Podnikání v oborech	N1 (denní), D2 (dálkové)	25, 15	40
Celkem	37		829
SOŠ			
Management	M1N, M2N, M3N, M4N, M4M	21, 20, 13, 41	95

Poznámka: některé třídy jsou kombinované, např. v Č1T jsou truhláři a číšníci. Nejsou uvedeny třídy externího studia E1, E2, E3.

Kapacita SOU je 801 žák a SOŠ 154 žáků. Škola má čtyři odločená pracoviště, sdružuje kromě SOU a SOŠ ještě Domov mládeže (kapacita 215 lůžek) a školní jídelnu (kapacita 360 jídel).

Z uvedeného přehledu je patrné, že škola v současné době překračuje kapacitu žáků v oborech SOU. Škola sice předložila žádost o navýšení cílové kapacity, tato ale nebyla doložena závazným posudkem příslušného orgánu hygienické služby, jak uvádí výše zmíněné Rozhodnutí o zařazení. Současně škola žádala o snížení kapacity domova mládeže, čemuž rovněž nebylo vyhověno pro nespecifikaci, který objekt byl předán jinému školskému zařízení.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Dvoupodlažní budova školy je situována v centrální části města. Pro **teoretickou výuku** je v ní dostatečný počet kmenových učeben, kabinetů a sociálního zařízení jsou v ní odborné učebny pro chemii, fyziku, 2 písárny, 2 učebny výpočetní techniky, jedna učebna určená pro výuku jazyků s velmi dobrým vybavením audiovizuálními a tabelárními pomůckami, cvičná kuchyň a prostory pro výuku obsluhy s barem, knihovna, 2 tělocvičny a posilovna. Další tělocvična je blízském objektu.

Odborný výcvik oboru *automechanik* probíhá v dílnách v areálu školy (I. ročník) a na smluvních pracovištích. Pro obor *truhlář* má škola komplex dílen na odloučeném pracovišti.

Třídy jsou vybaveny standardním nábytkem, jsou světlé a prostorné, stejně tak i chodby, které jsou vhodně využity k prezentaci práce žáků (např. ukázky z práce fotografů). Výzdoba tříd je rozdílná: pěkně např. působí nové plakáty automobilů v jedné třídě automechaniků, rozpačitý dojem vyvolává učebna č.40, ve které se na bílých stěnách "tísni" jediná reprodukce rozměrů cca 60x40 cm. Rozvrh hodin neodporuje ustanovením § 14 vyhl. MŠMT č. 354/91 Sb., v platném znění.

Hodnocení kvality vzdělávání

Inspekční tým se vzhledem ke svému složení soustředil na hodnocení kvality výuky v těchto předmětech:

- cizí jazyky (v nabídce školy jsou anglický, německý a francouzský) ve třídách čtyřletého studia ukončeného maturitní zkouškou,
- výpočetní technika,
- odborné předměty učebního oboru truhlář,
- odborné předměty učebního oboru automechanik,
- odborný výcvik oboru truhlář.

Hodnocení výuky proběhlo na základě hospitací v hodinách, zápisů realizované výuky v třídních knihách, posouzení návaznosti učiva učebních osnov a z nich rozepsaných tematických plánů, rozбором předepsaných kontrolních prací, případně rozhovorů s učiteli. V hodinách byly sledovány cíle a obsah učiva, prostor pro činnost žáka a jeho motivace, aplikace poznatků, vzájemná komunikace a materiální podmínky realizace výuky.

Plánování a příprava výuky

Počty hodin sledovaných předmětů i odborného výcviku vycházejí z celostátních učebních dokumentů, provedené úpravy nepřekračují dovolenou toleranci. Za zmínku stojí zvýšení dotace hodin v 1. - 3. ročníku na tři hodiny u povinného i volitelného jazyka. Ve čtvrtém ročníku jsou povinné dvě hodiny a pro zájemce o maturitní zkoušku z cizího jazyka byl zaveden jednohodinový nepovinný předmět.

Vlastní náplň učiva jednotlivých předmětů mají učitelé rozpracovanou do časově tematických plánů, které byly ČŠI k dispozici.

Výuka probíhá dle učebních plánů.

Plnění učebních dokumentů

V odborných předmětech a odborném výcviku nebyly zjištěny závažné časové ani obsahové nedostatky v plnění učebních dokumentů.

Nesrovnalosti byly zjištěny ve výuce jazyků. Ve třídách K3M, M4M, M4N, K4M se při výuce angličtiny po tři roky používala (ve třetím ročníku stále používá) 1. díl učebnice Cambridge English Course, který svou náročností a obsahem učiva naplňuje zhruba polovinu učiva, předepsaného osnovami (1100 slovních jednotek proti požadovaným 2200 aktivně + 300 - 500 receptivně). Ve čtvrtém ročníku byla náplň výuky stanovena různě: konverzační materiály a texty ve třídách M4M a K4M, druhý díl učebnice Grapevine ve třídě M4N: Ve třídě M4M se ani toto učivo neprobírá ve stanoveném rozsahu, ke dni konání inspekce bylo zjištěno zpoždění tři a půl měsíce. ČŠI konstatuje, že v uvedené třídě a jazyce se učební osnovy neplní. Při kontrole plnění osnov v ostatních třídách bylo zjištěno, že v jedné skupině třídy K2M nebyla napsaná předepsaná pololetní písemná práce z německého jazyka. Došlo tedy k porušení § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění platných úprav.

Podle zápisů v třídních knihách byly hodiny jednohodinového nepovinného předmětu cizí jazyk odučeny s výjimkou hodin anglického jazyka v polovině třídy M4.M, kde do doby konání inspekce nebylo řádně odučeno

20 vyučovacích hodin, což při tříhodinové dotaci činí téměř 7 týdnů. Ve zmíněné třídě připadají dvě vyučovací hodiny na pátek, kdy se z různých důvodů nevyučovalo (ředitelské volno, státní svátek, prázdniny...).

Neplnění učebních osnov bylo zjištěno ve dvou třídách v anglickém jazyku.

Cizí jazyky

Učebna pro výuku jazyků má velmi dobré vybavení audiovizuálními a tabelárními pomůckami. Pro jazyky mají vyučující dostatek slovníků, učebnic a dalších doplňkových materiálů. Učebnice žákům škola zapůjčuje, ale jejich skladba je velmi různorodá a postrádá systém, který by zaručoval návaznost učiva. V hospitovaných hodinách vyučující používali převážně magnetofon a slovníky, pouze v jedné hodině francouzského jazyka vyučující uplatnila názornost v plné šíři.

Personální zajištění výuky je velmi dobré, čtyři vyučující mají obojí způsobilost, čtyři jsou způsobilí pedagogicky a pouze dva vyučující jsou nekvalifikováni.

Organizace hodin byla závislá na osobě vyučujícího a měla dvě úrovně. Lepší úroveň měla organizace hodin francouzštiny, angličtiny a jedné vyučující němčiny, postavená na zásadách moderního komunikativního vyučování, zbývající sledované hodiny (němčina a jedna hodina angličtiny) se odehrávaly frontálně, byly postavené na překladové metodě a obsahovaly vysoký podíl pasivních dovedností (pisemné překládání, memorování gramatických pravidel, diktování poznámek). Ze skladby jedné hodiny vyplynulo, že vyučujícím zařadil výklad mluvnice i do maturitních témat. Na nevhodnost takové náplně upozornila ČŠI ředitelka školy a jeho zástupce. Efektivita těchto zmíněných hodin byla velmi malá, ačkoliv vyučovací doba se v několika sledovaných protáhla i do přestávky. Absence závěru hodiny nebyla dobrá ani z hlediska psychohygienických zásad, stejně tak jim odporuje zařazení tří hodin angličtiny po sobě v jednom dni ve třídě K3M.

Motivace vnější byla pozorovatelná ve většině sledovaných hodin, vnitřní motivaci se vyznačovaly pouze hodiny francouzského jazyka, kde aplikovatelnost a použitelnost probírané látky byla nejzřetelnější. Hodnocení bylo vždy záležitostí učitele, mělo výrazně sumativní charakter. Byl-li žák klasifikován, výsledná známka byla součtem pozitiv a negativ. Formativní hodnocení, které by ukázalo cestu k úspěchu, bylo pozorovatelné pouze ve sledovaných hodinách francouzštiny. Ani v jednom případě nedostali žáci možnost zhodnotit průběh výuky a vlastní dosažený pokrok.

Výuka byla zčásti vedena v cizím jazyce, zčásti v češtině, a vycházela převážně od učitele, žáci byli postaveni do role odpovídajících, následkem toho pak byl nedostatek souvislé a tvořivé žákovské komunikace. Vzájemný vztah učitelů a žáků byl korektní a slušný.

Nejzávažnějším nedostatkem jazykové výuky je neplnění osnov, které je důsledkem nevyhovujících rozvržení učiva do jednotlivých ročníků (viz výše). Organizace hodin byla výrazně lepší v případech, kdy vyučující dodržovali zásady komunikativní výuky cizího jazyka, motivace a hodnocení mělo tradiční formy. Celkově lze hodnotit výuku jazyků jako průměrnou.

Výpočetní technika

Limitující ve výuce tohoto předmětu je přístrojové a programové vybavení školy. Jsou zde dvě učebny s počítači, ale vybavení jedné z nich je již morálně zastaralé. Druhá učebna má vybavení modernější, počítače jsou připojeny na Internet, nechybí ani projekční zařízení. Zarážející avšak bylo zjištění, že z důvodu nemoci jedné z učitelek bylo toto zařízení od podzimu letošního školního roku uzamčeno ve skříni.

Učivo je zaměřeno uživatelsky, žáci se seznámí s obsluhou PC, s textovým a tabulkovým editorem. Nejcitelnější je ovšem nedostatek dalších uživatelských programů. Pro sledované předměty chybí programy pro technické kreslení, s kterými by se žáci alespoň seznámili. Náhrada těchto programů výukou kreslení v programu Pbrush je značně neefektivní.

Při vlastní výuce je těžištěm samostatná práce žáků u počítačů. Po zadání a seznámení s úkolem učitel kontroluje, radí a pomáhá žákům. Bohužel výuka není příliš diferencovaná, a tak nejsou zohledňováni žáci, kteří s těmito znalostmi do školy již přicházejí. V daných podmínkách odvádějí učitelé výpočetní techniky slušnou práci.

Vedení školy si nedostatky ve vybavení školy v tomto oboru uvědomuje a doplnění vybavení je jeho prioritou v nejbližší době.

Zajištění a úroveň výuky výpočetní techniky vzhledem k vybavení lze hodnotit pouze jako průměrné.

Odborné předměty oboru truhlář (výrobní zařízení, technologie apod.)

Výuka tohoto oboru má na škole dlouholetou tradici. Vybavení učebními pomůckami je dostatečné, škola poskytuje žákům některé starší učebnice, jsou k dispozici i učebnice novější, případně jejich okopírované části.

Personální zajištění výuky je vynikající - úplná kvalifikace s dostatečnou pedagogickou praxí. Nevýhodou je, že

všem těmto odborným předmětům vyučuje prakticky jen jedna učitelka.

Odbornost a pedagogická zkušenost se plně odráží ve vlastních hodinách. Struktura hodin odpovídá jak věku a složení žáků, tak i výukovým cílům, a z těchto skutečností vycházely i zvolené metody výuky. V hospitovaných hodinách se jednalo o kombinaci výkladu s prvky řízeného rozhovoru, kdy žáci měli dostatek prostoru k vyjádření vlastního názoru. Rozsah látky i tempo výkladu je přiměřené. Ve výuce jsou vhodně zakomponovány mezipředmětové vztahy i návaznost na odborný výcvik. Ve sledovaných hodinách byly dodržovány veškeré pedagogické zásady a principy s velmi dobrým přístupem k žákům. Jeho důsledkem je přátelská bezkonfliktní atmosféra v hodinách těchto předmětů.

Zajištění a průběh výuky odborných truhlářských předmětů je ve škole velmi dobré.

Odborné předměty oboru automechanik (technologie oprav, automobily, diagnostika, stroje a zařízení apod.)

Pro výuku je škola vybavena modely a učebními pomůckami. Pro některé odborné předměty si škola ponechala starší, ale plně funkční učebnice, které zapůjčuje žákům. V ostatních předmětech učitelé poskytují žákům okopírované části, případně jim diktují poznámky.

O výuku těchto předmětů se dělí pouze dva začínající učitelé (učí první a druhý rok), z nichž ani jeden není úplně kvalifikován. Jejich poznatky z praxe jsou pro žáky přínosem.

Převážná většina navštívených hodin měla tradiční metodickou strukturu. Časově v ní dominovaly verbální výklad učitele a zápis do sešitů. Pozitivně lze hodnotit přípravu učitelů na hodiny i věcnou správnost výkladu. Škoda, že použití pomůcek nebylo výraznější. Krátká pedagogická zkušenost se projevila v některých hodinách, kdy výklad získal výhradně monologický charakter a žáci nebyli do něj vůbec zapojeni. V těchto hodinách chyběla výraznější aktivita žáků, která by prolomila jejich nezáměr. Žákům nebyl poskytnut dostatečný prostor pro vyjádření vlastních zkušeností např. z odborného výcviku. Stejně tak motivační prvky byly zaznamenány výjimečně, nejčastěji v podobě aktualizace učiva. Komunikace mezi učiteli a žáky je bezkonfliktní.

Zajištění a průběh výuky těchto předmětů je ve škole na průměrné úrovni.

Odborný výcvik učebního oboru truhlář (pro výroba nábytku i dřevěné konstrukce)

Odborný výcvik prvních ročníků oboru *automechanik* probíhá v dílnách v areálu školy. Jejich strojní vybavení umožňuje plnit výuku žáků tohoto oboru. Žáci vyšších ročníků pracují pak na smluvních pracovištích.

Odborný výcvik učebního oboru *truhlář* je zajištěn na odloučeném pracovišti školy, kde jsou tři samostatné truhlářské dílny. Tyto jsou velmi dobře vybavené strojovým parkem (pily, frézy, formátovací pila a další) a potřebným ručním i elektrickým nářadím. Součástí odloučeného pracoviště jsou i dostatečně zásobené sklady. Ve všech dílnách jsou na panelech vystaveny vzorky základních truhlářských spojů a vzorníky dřevin. Přínosem je i bohatá výkresová dokumentace. Pracovní prostředí celého areálu, ve kterém probíhá odborný výcvik truhlářů, lze hodnotit jako velmi dobré.

Součástí tohoto pracoviště je i malá jídelna, kam jsou žákům dováženy obědy. Velmi praktické je uzpůsobení šaten a sociálního zařízení pro každou skupinu žáků.

Vedoucí odloučeného pracoviště je vyučen v oboru. Přímou výchovně vzdělávací činnost zajišťuje pět mistrů odborné výchovy (dále jen MOV), kteří splňují podmínku odborné i pedagogické způsobilosti (vyučení v oboru + ÚSO + DPS). Jejich kvalifikace je plně využívána a pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky.

Výuka probíhá cyklickou formou podle učebního plánu vydaného MH ČR pod č.j. 175810/1994-74 s platností od 1. září 1995. Ve všech ročnících je zavedena pouze dopolední směna, u dojíždějících žáků jsou zohledněny autobusové a vlakové spoje. Škola poskytuje žákům pracovní pomůcky, pracovní oblečení a další ochranné pomůcky zdarma. Každý žák má základní truhlářské nářadí, zakoupené školou, po celou dobu studia.

Bezpečnost práce je zajištěna u všech žáků základním školením na začátku školního roku a průběžně dalšími školeními při přechodu na jiné stroje. O těchto školeních jsou vedeny písemné záznamy v zápisníku bezpečnosti práce po celou dobu školní docházky.

Velkou motivací žáků v odborném výcviku je skutečnost, že plnění učebních osnov je prováděno na prodejních výrobcích. Žáci jsou zainteresováni na produktivní práci, za kterou pobírají finanční odměnu. Žáci prvního ročníku ve druhém pololetí v rámci plnění učebních osnov vykonávají produktivní práci (výroba malých atypických oken). Žáci druhých a třetích ročníků plní učební osnovy pouze na produktivní práci. Škola má zpracovanou směrnici na proplácení produktivní práce. V současné době učební obor truhlář má nadbytek zakázek pro žáky všech ročníků. Zde se projevují velmi dobré organizační a manažerské schopnosti vedení školy.

Bezprostřední přípravu MOV lze hodnotit jako velmi dobrou. V návaznosti na učební osnovu a tematický plán

má každý MOV rozpracované podrobné vlastní přípravy. Každá skupina má zaveden deník evidence odborného výcviku, kde je možno transparentně sledovat plnění učebních osnov na konkrétního žáka. Kladně lze hodnotit i velmi dobrou spolupráci výchovné poradkyně školy, která upozorňuje MOV na žáky se specifickými poruchami učení a chování.

Plánované cíle jsou v souladu se zásadou soustavnosti a spojení teorie s praxí. Struktura vyučovacích dnů je přiměřena věku žáků a odpovídá výukovým cílům. Ve sledované výuce byli žáci seznamováni s cílem vyučovacích dnů. Organizační pokyny MOV byly jasné a srozumitelné. Velmi dobře lze hodnotit výklad nové látky, její rozsah a přiměřenou dobu výuky i využití tabule a výkresové dokumentace. Výběr, sled a množství poskytovaných informací byl přiměřený. V průběhu inspekce se ČŠI neseťkala s případem věcně nesprávného interpretovaného učiva ze strany MOV. Učivo bylo probíráno v souladu se současným stavem teorie a praxe. V průběhu vyučovacích dnů nechyběla ze strany MOV rada i pomoc, spojená s názornou ukázkou. Kladně lze hodnotit kontrolní činnost ze strany MOV a dosažení stanoveného cíle v průběhu výuky. Při speciální operaci na výrobku (kuchyňská linka) MOV správně přerušil výuku a seznámil celou skupinu s postupem práce. Ve všech ročnících bylo žákům umožněno pracovat vlastním tempem a byly zohledňovány jejich individuální schopnosti. Vzhledem k dobře zajištěným materiálním podmínkám nedochází k prostojům.

Ze strany MOV je kladen důraz na vedení pracovních sešitů a zapisování různých technologických postupů po celou učební dobu. V průběhu výuky ve všech ročnících bylo využíváno získaných teoretických vědomostí z odborných předmětů. Během školního roku jsou prověřovány výsledky učení formou předepsaných souborných prací. Jejich hodnocení je objektivní, výrobky mají stanovené parametry - jsou měřitelné.

Jako negativní zjištění lze uvést u všech ročníků nedostatečné závěrečné hodnocení vyučovacích dnů. Ze strany MOV byl kladen důraz na úklid pracoviště (což je správné), bohužel celkové hodnocení bylo za celou skupinu provedeno velmi stručně. Prostor pro sebehodnocení žáků ČŠI nezaznamenala.

Nežádoucí projevy v chování žáků nebyly zaznamenány. Přístup MOV k žákům byl korektní. Komunikace mezi žáky a MOV byla založena na vzájemné důvěře. Verbální i neverbální komunikace MOV byly na dobré úrovni.

Celkově ČŠI hodnotí úroveň odborného výcviku učebního oboru truhlář pro výrobu nábytku i dřevěné konstrukce ve všech ročnících jako velmi dobrou.

Orientační inspekce zabývající se hodnocením výuky dosud na škole neproběhla. Tato inspekce pokryla pouze určitou část teoretické výuky a odborného výcviku. Pracovníci ČŠI navštívili celkem 25 hodin výuky ve škole a víc než 10 hodin odborného výcviku. I z této sondy do výuky je zřejmé, že zápory a klady jsou zhruba v rovnováze. Nejzávažnějším nedostatkem je zejména neplnění učebních dokumentů, byť jen v jednom předmětu. Relativně snáze odstranitelným nedostatkem je vybavení výpočetní technikou, zejména větší zastoupení uživatelských programů. Mezi klady lze uvést i přes některé metodické nedostatky vcelku dobrou práci učitelů a mistrů odborné výchovy.

Úroveň výuky sledovaných předmětů má celkově průměrnou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Oblastí řízení se podrobně zabývala inspekční zpráva z února 1999 (č.j. 065 156/99-5031). Udržet vzdělávací nabídku, případně ji doplnit o příbuzné obory, je záměrem školy i do budoucnosti. Proti minulosti vypadly učební obory knihař a tesař a škola se zaměřuje na obory gastronomické (*kuchař, číšník, cukrář*), obory služeb (*prodavač, obchodník, kadeřník, fotograf*) a obory technické (*automechanik, truhlář, čalouník*). Výuka těchto oborů má na škole dlouholetou tradici i materiální zázemí, navíc tato skladba (učební, maturitní a nástavbové) oslovuje velkou část veřejnosti a jsou tedy reálné předpoklady pro naplňování školy žáky.

Základním dokumentem pro školní rok je **plán práce** školy, který vychází z organizačního zabezpečení školního roku, vydávaného MŠMT. Jsou v něm uvedeny všechny důležité termíny a akce, porady, celková organizace školního roku, rozpočet a kontroly. Z něho jsou potom odvozeny plány měsíční.

Organizačně je škola rozdělena na čtyři úseky: teoretické a praktické vyučování, výchova mimo vyučování a ekonomický úsek. Zástupce ředitele je v současné době pouze jeden, zástupce pro odborný výcvik ze školy odešel, jeho povinnosti převzal ředitel. V této situaci (bez zástupce pro odborný výcvik) byla škola i v době minulých inspekce (rok 1999). Ekonomický úsek řídí hlavní ekonom. Pro svou různorodost (oborovou i místem konání) je úsek odborného výcviku rozdělen ještě na 4 dílčí úseky (1.-automechanik, fotograf, kadeřník, 2.-truhlář čalouník, 3.- kuchař, číšník, cukrář, 4.- prodavač, obchodník), v jejichž čele je vedoucí úseku. Přesto jsou zde ještě i vrchní mistři. Práva a povinnosti pracovníků jsou zakotvena v organizačním řádu školy.

Ve škole je jmenován kvalifikovaný pedagogický pracovník jako **výchovný poradce**. Má dobře zpracovaný plán činnosti, ve kterém jsou zahrnuty všechny důležité oblasti od profesního poradenství přes protidrogovou prevenci, starost o žáky se specifickými poruchami učení a chování až k prevenci společensky závadových jevů

(šikana apod.).

Systém vedení a motivování pracovníků je přizpůsoben velikosti školy a využívá standardních nástrojů operativního řízení. K motivování pedagogů využívá vedení školy i prostředky hmotné stimulace v podobě proměnlivých složek platu. Kritéria pro odměňování jsou zpracována obecně pro všechny pracovníky, kteří s nimi byli seznámeni.

Plán kontrolní činnosti vedoucích pracovníků školy jako součást pracovního řádu je zpracován rámcově, pro hospitační činnost nebyly stanoveny priority. Ve všech 6 třídách oboru *automechanik* (respektive *mechanik opravář*) nebyla provedena v tomto školním roce ani jedna hospitace (v třídních knihách není žádný záznam). S ohledem na skutečnost, že odborné předměty zde učí ne příliš zkušený učitelé, je to přinejmenším závažnější. Vlastní ani standardizované evaluační nástroje škola nemá, žáci se zúčastňují odborných soutěží mezi školami. V minulém školním roce získali žáci oboru truhlář se svým výrobkem první místo.

Základem vnitřního informačního systému jsou pravidelné operativní porady vedení školy, na které navazují pracovní porady jednotlivých úseků. Pracovníci školy a žáci mají k potřebným informacím přístup (nástěnky ve sborovně a na chodbě, školní rozhlas). Zákonným zástupcům poskytuje škola potřebné informace o žácích standardním způsobem. Rada školy není ustavena, k obousměrnému přenosu informací jsou využívány zejména třídní schůzky. Jsou zavedeny žákovské knížky, ale ne všichni učitelé je využívají a zapisují do nich známky. Pro veřejnost se škola prezentuje v místním tisku, pořádá pro zájemce den otevřených dveří, jsou vydány propagační tiskoviny.

Z povinné dokumentace byly kontrolovány třídní knihy při hospitacích a výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000. Tato obsahuje všechny údaje požadované § 17e zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Pro žáky školy je vydán Vnitřní řád školy, který je z hlediska poměru povinností a práv žáků značně nevyvážený - jednostranně v něm převažují povinnosti, zákazy a pokyny, které v některých ustanoveních článku VI. zasahují do článku 18 Úmluvy o právech dítěte, kde je ustavena prvotní odpovědnost zákonných zástupců dítěte za jeho výchovu - čl. VI., odst. 1 vnitřního řádu "Žák odpovídá za své chování i mimo SOŠ a SOU a to také ve dnech volna a školních prázdnin." Žákům jsou ukládány povinnosti i mimo školu a školní akce - čl. VI., odst. 1. "Žák odpovídá za dodržování ... dopravních předpisů." nebo odst. 2. téhož článku "Žákům je zakázáno hrát o peníze ... nezletilým navštěvovat zábavní místnosti a kulturní podniky, které jsou pro mládež nevhodné."

Bez ohledu na nejasné formulace těchto ustanovení (žák za něco odpovídá, ale není řečeno komu, nezletilí žáci nesmí navštěvovat pro ně nevhodné zábavní místnosti, ale není řečeno, které to jsou apod.), péči o žáky mimo vyučování jednoznačně vymezuje odst. 3 § 20 vyhl. č. 354/91 Sb., o střední škole v platném znění. O dodržování dopravních předpisů v něm není ani zmínka. Zajímavé je, že např. toto ustanovení není v organizačním řádu školy. O absenci informací o právech žáků a o sporných ustanoveních (články 1 a 2 oddílu VI se zmiňovala již i minulá inspekční zpráva (ČŠI čj. 065 156/99-5031), ve které ČŠI doporučila vnitřní řád pozměnit a doplnit. Změnilo se pouze datum vydání.

Na rozdíl od neupraveného vnitřního řádu škola reagovala na doporučení z minulé inspekční zprávy a deníky evidence odborného výcviku jsou vedeny již bez závad.

Faktem je, že organizační struktura i řízení zajišťuje chod školy. Rezervy v kontrolní a hospitační činnosti konstatovala i minulá inspekční zpráva. Zjištěné nedostatky, zejména nedodržování učebních dokumentů, bohužel nepřesvědčují o využití těchto rezerv.

Na základě předchozích zjištění hodnotí ČŠI oblast řízení pouze průměrně.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy pro školní rok 1999/2000 a 2000/2001 dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních a vyšších odborných škol (školský zákon), v platném znění.

ZÁVĚR

I když se orientační inspekce týkala pouze části výuky, lze konstatovat, že škola má pro výuku všech oborů dobré materiální podmínky, pro odborný výcvik oboru *truhlář* dokonce velmi dobré. I když nejsou všichni učitelé sledovaných předmětů plně kvalifikovaní. Kromě špatného rozplánování anglického jazyka v některých třídách studijních oborů, které způsobilo neplnění učebních dokumentů v tomto předmětu, nebyly zjištěny

ve vlastní výuce závažné nedostatky. V oblast řízení také nejsou závažné nedostatky, určitá stagnace je patrná v kontrolní činnosti, což je ostatně i dílčí příčinou zjištěného neplnění učebních dokumentů. Při inspekci nebylo zjištěno neefektivní vydávání finančních prostředků.

Celkově hodnotí ČŠI školu stupněm průměrný.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Josef Chvosta	Ing. Josef Chvosta v.r.
Členové týmu	Mgr. Věra Slezáková	Mgr. Věra Slezáková v.r.
	PhDr. Bartolomej Javorský	PhDr. Bartolomej Javorský v.r.

V Chomutově dne 11. dubna 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:24.4.2001.....

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Ing. Otto Urválek	Ing. Otto Urválek v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	16.5.2001	061 142/2001-3009
Zřizovatel:	16.5.2001	061 143/2001-3009
Rada školy:	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		jsou součástí zprávy